

26.02.2020

Ärende/22

§ 73

Den av ledamoten Jenni Pajunen väckta motionen om servering av svinmat från skolor i ungdomslokaler

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningsklämmor:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionen att man utreder möjligheterna att följa upp och föra statistik över matsvinnet enhetligt på alla skolor och daghem i Helsingfors. (Jenni Pajunen)

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av utredningen om ledamoten Pajunens motion om servering av skolmat i ungdomslokaler att det utreds om det går att uppmana den som tillhandahåller måltiderna att precisera kalkylerna för de behövliga matvarorna och att effektivisera behandlingen av matförpackningarna och det avfall som uppstår vid tillagningen. Sopsortering i dagvårds- och skolköken har också en pedagogisk betydelse och tjänar som förebild för barnens attityder och beteende. (Arja Karhuvaara)

Behandling

Under diskussionen framställdes två förslag till hemställningsklämmor:

Ledamoten Jenni Pajunen understödd av ledamoten Laura Rissanen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionen att man utreder möjligheterna att följa upp och föra statistik över matsvinnet enhetligt på alla skolor och daghem i Helsingfors.

Ledamoten Arja Karhuvaara understödd av ledamoten Mika Ebeling föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av utredningen om ledamoten Pajunens motion om servering av skolmat i ungdomslokaler att det utreds om det går att uppmana den som

tillhandahåller måltiderna att precisera kalkylerna för de behövliga matvarorna och att effektivisera behandlingen av matförpackningarna och det avfall som uppstår vid tillagningen. Sopsortering i dagvårds- och skolköken har också en pedagogisk betydelse och tjänar som förebild för barnens attityder och beteende.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

4 omröstningen

Ledamoten Jenni Pajunens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionen att man utreder möjligheterna att följa upp och föra statistik över matsvinnet enhetligt på alla skolor och daghem i Helsingfors.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 81

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinäluoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Sami Mutttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Sara Paavolainen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Paullina Saares, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Retta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

26.02.2020

Ärende/22

Nej-röster: 1
Juhani Strandén

Blanka: 2
Laura Finne-Elonen, Ulla-Marja Urho

Frånvarande: 1
Suldaan Said Ahmed

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Jenni Pajunens förslag till hemställningskläm.

5 omröstningen

Ledamoten Arja Karhuvaaras förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av utredningen om ledamoten Pajunens motion om servering av skolmat i ungdomslokaler att det utreds om det går att uppmana den som tillhandahåller måltiderna att precisera kalkylerna för de behövliga matvarorna och att effektivisera behandlingen av matförpackningarna och det avfall som uppstår vid tillagningen. Sopsortering i dagvårds- och skolköken har också en pedagogisk betydelse och tjänar som förebild för barnens attityder och beteende.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 62

Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Arja Karhuvaara, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Pauliina Saares, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Reetta Vanhainen, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 1
Zahra Abdulla

26.02.2020

Blanka: 21

Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Laura Finne-Elonen, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Eveliina Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Otso Kivekäs, Sara Paavolainen, Petrus Pennanen, Nasima Razmyar, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Lilja Tamminen, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Jan Vaavuori, Sinikka Vepsä

Frånvarande: 1

Suldaan Said Ahmed

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Arja Karhuvaaras förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Jenni Pajunen och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden i någon stadsdel ska prova att avgiftsfritt servera svinmat från skolor i någon närliggande ungdomslokal på eftermiddagen.

Stadsstyrelsen konstaterar att ungdomsservicen utreder möjligheten att ordna ett prov enligt det som står i motionen i samarbete med fostrans- och utbildningssektorn samt affärsverket servicecentralen. Enligt kultur- och fritidsnämndens bedömning kan provet genomföras inom ramen för de befintliga anslagen som anvisats för ungdomsarbete. Fostrans- och utbildningssektorn kartlägger tillsammans med kultur- och fritidssektorn och servicecentralen sådana lämpliga skolor som ligger i närheten av ungdomslokaler och där provet kan genomföras.

Logistiken kring förvaring, förpackning och transport måste planeras noggrant och ungdomslokalen måste ha tillräcklig beredskap för att ta

26.02.2020

Ärende/22

emot och förvara maten. Provet får inte orsaka skolans elever, personal eller verksamhet några säkerhetsrisker eller olägenheter. Det är viktigt att man fastställer förutsägbara tillvägagångssätt och fasta tidtabeller så att de unga hittar till svinnmaten. Noggrann planering minskar risken för att ungdomsgårdarna ska bli en ytterligare länk i bioavfallslogistiken.

Försäljning och utdelning av överbliven skolmat har tidigare provats 2014–2015 genom stadsfullmäktiges beslut. Av de aktörer som deltog i provet har familjehuset Ankkuri tagit i bruk matutdelningen som ett permanent tillvägagångssätt. Kökspersonalen på Herttoniemenrannan koulu packar ner överbliven mat i familjehuset Ankkuris transportlådor och kärl. Ankkuris personal hämtar maten på överenskommen tid och sköter utdelningen på sitt eget verksamhetsställe.

Unga är i allt högre grad intresserade av att minska matsvinn och även inom ungdomsarbetet är utnyttjande av svinmat välbekant. Flera ungdomsgårdar har köksverksamhet där ungdomsgårdarna hämtar överblivna råvaror från matbutiker och således stoppar råvarorna från att hamna i soporna. Verksamhetens mål är förutom att minska matsvinn även att stärka de ungas hantering av vardagen och att lära ut kunskaper i matlagning.

Stadsstyrelsen har i ärendet fått utlåtanden från kultur- och fritidsnämnden, fostrans- och utbildningsnämnden och direktionen för affärsverket servicecentralen. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Jenni Pajusen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

26.02.2020

Ärende/22

Stadsfullmäktige 12.02.2020 § 49

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.02.2020 § 85

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

27.01.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 19.12.2019 § 45

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi lausunnon valtuustoaloitteesta koskien koulujen hävikkiruuun tarjoamista nuorisotiloissa.

Helsingin kaupungin palvelukeskusliikelaitos (Palvelukeskus Helsinki) on valmis laajentamaan kokeilua hävikkiruuun hyödyntämistä ja tarjoamista nuorisotilan yhteydessä omavalvonnan ja lainsäädännön puitteissa ja aloite on kannatettava.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tilaa ruokapalvelut palveluntuotta-

---

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

26.02.2020

Ärende/22

jilta, pääosin palvelukeskusliikelayksiköltä, joka vastaa ruoan valmistuksesta, tarjoilusta ja mahdollisen ylijäävän ruoan jakelusta. Ylijäävän ruoan määrää pyritään nykyisellään vähentämään mm. hyvällä toiminnan suunnittelulla.

Ylijäävän ruoan hyödyntämiseen ja ruokahävikin vähentämiseen on useita toimenpiteitä ja kokeiluja, jotka liittyvät HNH-toimenpideohjelmaan, erityisesti toimenpiteeseen 97 (vähennetään ruokahävikkiä). Tärkeää on varmistaa, että ylijäävän ruoan tarjoamisesta ei aiheudu turvallisuusriskiä tai haittaa esim. koulujen tai varhaiskasvatuksen toimipaikkojen käyttäjäasiakkaille tai toiminnalle.

Kaupunginvaltuusto teki loppukeväästä 2014 päätöksen ylijääneen kouluruoan myynti- tai jakelukokeilusta. Kokeilu toteutettiin vuosina 2014-2015. Kokeiluun osallistuneista toimijoista perhetalo Ankkurissa ruoanjakelutoiminnasta on tullut pysyvä käytäntö. Herttoniemenrannan koulun keittiön henkilökunta pakkaa lounaan jälkeen linjastoon jääneen kuuman ylijäämäruoan ja mahdollisesti ylijääneen salaatin perhetalo Ankkurin kuljetuslaatikoihin ja astioihin. Ankkurin henkilökunta noutaa ruoat sovittuun aikaan ja hoitaa jakelun omassa toimipisteessään.

Nyt esitetyn kokeilun toteuttamiseksi kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala sekä Palvelukeskus Helsinki voivat kartoittaa sopivaa koulua ja nuorisotilaa, joissa kokeilun laajentamista voitaisiin toteuttaa. Kokeilun laajentaminen tulee suunnitella ja organisoida hyvin mm. ottaen huomioon ruokaturvallisuus ja, että ruoan säilytys- ja pakkauslogistiikka toteutetaan huolellisesti.

Lisäksi on huomioitava, että hävikkiruoan noutamisesta, sen tarjolle panosta (sisältäen tilat, laitteet, astiat) aiheutuvasta mahdollisesta työstä yms. koituvat ylimääräiset kustannukset täytyy kattaa ruokaa hyödyntävän tahon toimesta tai erillisellä määrärahalta.

Esittelijä

yksikönjohtaja
Mikael Neuvonen

Lisätiedot

Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 17.12.2019 § 401

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Lausunto

26.02.2020

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuustoaloitteesta koulujen hävikkiruuan tarjoamisesta nuorisotiloissa:

Toimiala tilaa opetuksen ja varhaiskasvatuksen ruokapalvelut palveluntuottajilta, pääosin Palvelukeskus Helsingiltä. Palveluntuottaja vastaa ruoan valmistuksesta, tarjoilusta ja mahdollisen ylijäävän ruoan myynti- tai jakelutoiminnasta sekä niihin liittyvistä käytännön toimenpiteistä ja kustannuksista.

Palveluntuottajat pyrkivät päivittäisessä toiminnassaan mahdollisimman pieneen ruokahävikkiin ja ylijäävän ruoan hyödyntämiseen ruokapalveluissaan. Ylijäävää ruokaa voidaan osittain myös tarjota oikein säilytettyinä seuraavana päivänä ruokalistan ruokien rinnalla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta suhtautuu myönteisesti ylijäävän ruoan käytön edistämiseen ja ruokahävikin vähentämiseen, mikäli ylijäävän ruoan myynnistä ja tarjoilusta ei aiheudu turvallisuusriskiä tai haittaa koulujen, oppilaitosten tai varhaiskasvatuksen toimipisteiden käyttäjäsiakkaille, henkilökunnalle ja toiminnalle. Palveluntuottajan tehtävä on ruoan valmistajana huolehtia ja vastata mahdollisen ylijäävän ruoan myynti- tai jakelutoiminnasta aiheutuvista järjestelyistä, valvonnasta ja turvallisuuden varmistamisesta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala voi kartoittaa kulttuurin ja vapaaajan toimialan sekä Palvelukeskus Helsingin kanssa sopivia nuorisotilojen läheisyydessä sijaitsevia kouluja, joissa pilotointi voitaisiin järjestää.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Katja Peränen, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 22589
katja.peranen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.11.2019 § 180

HEL 2019-009560 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että aloite on kannatettava. Nuorisopalvelukokonaisuudella on halu aloittaa selvitys ja kokeilu koulujen hävikkiruuan tarjoamiseksi nuorisotiloissa yhteistyössä kasvatuk-

sen ja koulutuksen toimialan sekä palvelukeskuksen kanssa. Tämä ko-
keilu on toteutettavissa nykyisten nuorisotyön määrärahojen puitteissa.

Nuoret ovat yhä laajemmin kiinnostuneita ruokahävikin vähentämisestä
ja hävikkiruoan hyödyntäminen on tuttua myös nuorisotyössä. Tällä
hetkellä useilla nuorisotaloilla on Nutakeittiö-toimintaa, joka perustuu
nuorisopalvelukokonaisuuden ja HOK-Elannon yhteistyösopimukseen.
Nutakeittiö-toiminnassa nuorisotaloihin noudetaan Alepa myymälöistä
ruoka-aineita, jotka muuten päättyisivät jätteeksi. Toiminnan tavoitte-
na on ruokahävikin vähentämisen lisäksi vahvistaa nuorten arjen hallin-
taa ja opettaa ruuanlaiton taitoja.

Koulujen hävikkiruoan hyödyntäminen nuorisotaloilla tulee suunnitella
hyvin. Ruoan säilytys- ja pakkauslogistiikka tulee olla hyvin organisoitu
ja nuorisotaloilla tulee olla tarvittavat valmiudet ruuan vastaanottoon ja
säilyttämiseen. Ennakoitavuus käytännössä ja pysyvien aikataulujen
luominen ovat tärkeitä, jotta nuoret löytävät hävikkiruoan äärelle. Toi-
mintamallin huolellinen suunnittelu vähentää sitä mahdollista riskiä, että
nuorisotaloista tulisi lisälenkki biojätelogistiikan ketjussa.

Kun koulujen hävikkiruoan tarjoamista nuorisotaloilla selvitetään ja ko-
keillaan, niin toimintaan osallistuvien nuorten näkemyksiä tulee kuulla
hankkeen eri vaiheissa. Myös tässä asiassa nuorilla tulee olla mahdol-
lisuus vaikuttaa heitä koskevaan päätöksentekoon.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Sari Nybäck, suunnittelija, puhelin: 310 89043
sari.nyback(a)hel.fi